# KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2017/1358,

## 20. juuli 2017,

## mis käsitleb selliste IKT tehniliste kirjelduste väljavalimist, millele viidata riigihangetes

**(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrust (EL) nr 1025/2012, mis käsitleb Euroopa standardimist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 89/686/EMÜ ja 93/15/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/9/EÜ, 94/25/EÜ, 95/16/EÜ, 97/23/EÜ, 98/34/EÜ, 2004/22/EÜ, 2007/23/EÜ, 2009/23/EÜ ja 2009/105/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 87/95/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1673/2006/EÜ, ([1]) eriti selle artikli 13 lõiget 1,

pärast IKT standardimist käsitleva Euroopa sidusrühmade platvormi ja valdkondlike ekspertidega konsulteerimist

ning arvestades järgmist:

(1) Vastavalt komisjoni teatises „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia“ sätestatule on standardimisel strateegia „Euroopa 2020“ eesmärkide saavutamisel täita oluline roll. Mitmes strateegia „Euroopa 2020“ juhtalgatuses rõhutati toote- ja teenusteturgudel toimuva vabatahtliku standardimise olulisust, et tagada toodete ja teenuste vaheline kokkusobivus ja koostalitlusvõime ning edendada tehnika arengut ja toetada innovatsiooni.

(2) Standardid on Euroopa konkurentsivõime, innovatsiooni ja arengu seisukohast ülimalt olulised. Nende olulisuse tõi komisjon välja hiljutiste ühtse turu ([2]) väljakujundamise ja digitaalse ühtse turu ([3]) algatuste raames, kus standardimise ja koostalitlusvõime rolli Euroopa digitaalse majanduse loomisel tugevdati sellega, et võeti vastu teatis IKT standardimise prioriteetide kohta digitaalsel ühtsel turul, ([4]) milles esitati digitaalse ühtse turu väljakujundamiseks oluliste esmatähtsate info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate standardimist käsitlev terviklik strateegiline ja poliitiline lähenemisviis.

(3) Digitaalühiskonnas muutuvad standardimisdokumendid möödapääsmatuks, et tagada võrkude ja süsteemide koostalitusvõime. Komisjoni teatises „Euroopa standardeid käsitlev strateegiline visioon: Euroopa majanduse jätkusuutliku kasvu edendamine ja kiirendamine 2020. aastaks“ ([5]) tunnistatakse info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (edaspidi „IKT“) valdkonna standardimise eripära: selles valdkonnas tegelevad lahenduste, rakenduste ja teenuste väljatöötamisega sageli üleilmsed IKT foorumid ja konsortsiumid, millest on kujunenud juhtivad IKT standardiorganisatsioonid.

(4) Määruse (EL) nr 1025/2012 eesmärk on moderniseerida ja parandada Euroopa standardimisraamistikku. Määrusega luuakse süsteem, mille kohaselt võib komisjon valida välja kõige sobivamad ja laialdasemalt heakskiidetud IKT tehnilised kirjeldused, mille on väljastanud organisatsioonid, mis ei kuulu Euroopa, rahvusvaheliste või riiklike standardimisorganisatsioonide hulka. Võimalus kasutada riistvara, tarkvara ja infotehnoloogiateenuste hangetes võimalikult paljusid IKT tehnilisi kirjeldusi võimaldab tagada seadmete, teenuste ja rakenduste koostalitlusvõime, aitab ametiasutustel vältida seotust, mis tekib, kui avaliku sektori hankija ei saa pärast hankelepingu tähtaja lõppemist muuta toote või teenuse pakkujat firmaomaste IKT-lahenduste kasutamise tõttu, ning soodustab konkurentsi koostalitlusvõimeliste IKT-lahenduste pakkumisel.

(5) Selleks et IKT tehnilistele kirjeldustele saaks riigihangetes viidata, peavad need vastama määruse (EL) nr 1025/2012 II lisas sätestatud nõuetele. Nende nõuete täitmine on ametiasutuste jaoks tagatiseks, et IKT tehnilised kirjeldused on kehtestatud kooskõlas Maailma Kaubandusorganisatsiooni poolt standardimise valdkonnas tunnustatud läbipaistvuse, avatuse, erapooletuse ja üksmeele põhimõtetega.

([1]) ELT L 316, 14.11.2012, lk 12.
([2]) Komisjoni teatis „Ühtse turu täiustamine: rohkem võimalusi inimestele ja ettevõtetele“. COM(2015) 550 final, 28. oktoober 2015.
([3]) Teatis Euroopa digitaalse ühtse turu strateegia kohta. COM(2015) 192 final, 6. mai 2015, ja teatis digitaalse ühtse turu strateegia rakendamise vahekokkuvõtte kohta, COM(2017) 228 final, 10. mai 2017.
([4]) COM(2016) 176 final, 19. aprill 2016.
([5]) KOM(2011) 311 (lõplik), 1. juuni 2011.

(6) Otsus IKT kirjelduste väljavalimise kohta võetakse vastu pärast konsulteerimist komisjoni otsusega 2011/C 349/04 ([1]) loodud IKT standardimist käsitleva Euroopa sidusrühmade platvormiga, millele lisaks on peetud täiendavaid konsultatsioone valdkonna ekspertidega.

(7) IKT standardimist käsitlev Euroopa sidusrühmade platvorm hindas järgmisi tehnilisi kirjeldusi ja esitas pooldava arvamuse selle kohta, et valida need välja riigihangetes viitamiseks: „Simple Knowledge Organisation System" (edaspidi „SKOS") ning „Resource Description Framework" 1.0 ja 1.1 (edaspidi „RDF 1.0 & 1.1"), mille on välja töötanud Veebikonsortsium (W3C); „Service Metadata Publisher 1.0" (edaspidi „SMP 1.0"), mille on välja töötanud Struktureeritud teabe standardite edendamise organisatsioon (OASIS); „MIME-Based Secure Peer-to-Peer Business Data Interchange Using HTTP, Applicability Statement 2", RFC 4130 (edaspidi „AS2"), ja „the Internationalized Resource Identifiers", RFC 3987 (edaspidi „IRIs"), mille on välja töötanud Interneti Tehniline Operatiivkogu (IETF); tehnilised kirjeldused „Data Foundation & Terminology Model", „PID Information Types API", „Data Type Registries Model" ja „Practical Policies Recommendations", mille on välja töötanud Teadusandmete liit (RDA). Seejärel esitati platvormi hinnang ja soovitused konsulteerimiseks valdkondlikele ekspertidele, kes kinnitasid pooldavat arvamust nende väljavalimise kohta.

(8) W3C poolt välja töötatud tehniline kirjeldus SKOS teeb üldsusele veebi vahendusel ja struktureeritud kujul kättesaadavaks mitteformaalsed teadmiste organiseerimise süsteemid, et põhiterminite tähendust ja sidusust käsitlev oskusteave oleks organiseeritud ja sellele oleks juurdepääs. SKOSi andmemudel pakub standardset ja vähekulukat võimalust viia teadmiste organiseerimise olemasolevad süsteemid üle semantilisse veebi. SKOS pakub ka lihtsat ja intuitiivset keelt uute teadmiste organiseerimise süsteemide väljatöötamiseks ja jagamiseks. Seda võib kasutada eraldi või koos teadmiste esitamise formaalsete keeltega, nagu Web Ontology language (OWL).

(9) RDF 1.0, mille samuti töötas välja W3C, on veebipõhise andmevahetuse standardmudel, mille funktsioonid võimaldavad andmete ühendamist ka siis, kui nende aluseks olevad skeemid erinevad, ja mis toetab eeskätt skeemide arendamist aja jooksul, ilma et kõiki andmekasutajaid oleks vaja muuta. RDF 1.1 on RDF 1.0 tagasiühilduv edasiarendus, mis kasutab rahvusvahelisi identifikaatoreid, andmetüüpide ja keeletunnuste kasutamise peenhäälestust literaalide puhul ning mitut uut seeriavormingut.

(10) SMP 1.0 on OASISe välja töötatud tehniline kirjeldus, mis defineerib protokolli teenuste metaandmete avaldamiseks nelinurkses võrgus, kus üksused vahetavad äridokumente lüüsiteenuste (ehk juurdepääsupunktide) kaudu. Selleks, et nelinurkses võrgus tulemuslikult äridokumente saata, peab üksus suutma üles leida elutähtsad metaandmed äridokumendi saaja (lõpp-punkti) kohta, näiteks mis liiki dokumente on saaja suuteline vastu võtma ja milliseid edastusmeetodeid toetatakse. Saaja teeb need metaandmed teistele võrgu üksustele kättesaadavaks teenuste metaandmete avaldamise teenuse abil. Tehnilises kirjelduses kirjeldatakse, kuidas toimub päringute esitamine ja neile reageerimine teenuse metaandmete avaldamise teenuse ja kliendi vahel, kes soovib teavet lõpp-punkti kohta.

(11) IETFi välja töötatud AS2 on üks populaarsemaid meetodeid struktureeritud äriandmete turvaliseks ja usaldusväärseks edastamiseks internetis. Sisuliselt hõlmab see kaht arvutit, klienti ja serverit, mille vahel luuakse veebis kakspunktühendus. AS2 loob struktureeritud äriandmetele „digiümbriku", mis võimaldab nende turvalist saatmist internetis digisertifikaatide ja krüpteerimise abil. AS2 on kasutusel erasektoris, avaliku sektori organisatsioonides ja mitme liikmesriigi valitsustes nii konkreetsete kasutusjuhtumite puhul kui ka üldistes infrastruktuurirakendustes, et toetada sõnumite ja äridokumentide turvalist edastamist.

(12) IRIs on tehniline kirjeldus, mille töötas välja IETF ja mis on oma olemuselt protokollielement, mis arendab edasi ASCII sümbolitabelile tuginevat ühtse ressursiindikaatori (URI) skeemi ning toetab palju suuremat hulka sümboleid, kui ELi ladina tähestikes kasutusel on, ja sisaldab väljastpoolt ASCII koodi või muudest tähestikest (nt kreeka, bulgaaria) pärinevaid tähti.

(13) Teadusandmete liit (RDA) on rahvusvaheline organisatsioon, mis tegeleb infrastruktuuri arendamise ning ühenduse tegevuste ja soovitustega, mille eesmärk on vähendada andmete jagamise ja andmevahetuse tõkkeid ning kiirendada andmepõhist innovatsiooni kogu maailmas. Välja on valitud neli RDA tehnilist kirjeldust. RDA andmeloome- ja terminoloogiamudel on keskne mudel, mis sisaldab põhisõnavara ja alusterminoloogia päringutööriista, mis tagab, et teadlased kasutavad andmetele viitamiseks ühiseid termineid; RDA PID

([1]) Komisjoni 28. novembri 2011. aasta otsus 2011/C 349/04, millega luuakse IKT standardimist käsitlev Euroopa sidusrühmade platvorm (ELT C 349, 30.11.2011, lk 4).

informatsioonitüüpide rakendusliides – püsiidentifikaatorite tüübiregister – on kontseptuaalne mudel teabetüüpide struktureerimiseks, et püsiidentifikaatoreid paremini kindlaks teha, ja sisaldab ühtset liidest juurdepääsuks sellele teabele; RDA andmetüübiregistrite mudel on andmetüüpide mudel ja register (andmete MIME tüübid), mis võimaldab tööriistadel andmeid tõlgendada, kuvada ja töödelda; RDA praktilised poliitikasoovitused sisaldavad masinatega teostatavaid meetmeid usaldusväärsuse ja koostalitlusvõime suurendamiseks.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

*Artikkel 1*

Riigihangetes võib viidata lisas loetletud tehnilistele kirjeldustele.

*Artikkel 2*

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 20. juuli 2017

*Komisjoni nimel*
*president*
Jean-Claude JUNCKER

*LISA*

**Veebikonsortsium (W3C)** [1]

| Nr | IKT tehnilise kirjelduse nimi |
|---|---|
| 1 | Simple Knowledge Organisation System (SKOS) |
| 2 | Resource Description Framework 1.0 ja 1.1 (RDF 1.0 & 1.1) |

[1] http://www.w3.org/

**OASIS (Avatud standardite edendamine infoühiskonna jaoks)** [1]

| Nr | IKT tehnilise kirjelduse nimi |
|---|---|
| 1 | Service Metadata Publisher 1.0 (SMP 1.0) |

[1] http://www.oasis-open.org/

**Interneti Tehniline Operatiivkogu (IETF)** [1]

| Nr | IKT tehnilise kirjelduse nimi |
|---|---|
| 1 | MIME-Based Secure Peer-to-Peer Business Data Interchange Using HTTP, Applicability Statement 2, RFC 4130 (AS2) |
| 2 | Internationalized Resource Identifiers, RFC 3987 (IRIs) |

[1] http://www.ietf.org/

**Teadusandmete liit (RDA)** [1]

| Nr | IKT tehnilise kirjelduse nimi |
|---|---|
| 1 | TS1 Data Foundation & Terminology Model |
| 2 | TS2 PID Information Types API- Persistent Identifier Type Registry |
| 3 | TS3 Data Type Registries Model |
| 4 | TS4 Practical Policies recommendations |

[1] https://rd-alliance.org/